

Västmanlands läns museum
Kulturmiljö Rapport B
2012:B29

Dingtuna-Tuna 1:8

Restaurering av fodermagasin/vagnslider inom ramen för Länsstyrelsens projekt Utvald miljö

Antikvarisk medverkan

Dingtuna-Tuna 1:8
Dingtuna socken
Västmanlands län

Tobias Mårud

 västmanlands läns
MUSEUM

– en del av Landstinget Västmanland

Dingtuna-Tuna 1:8
Restaurering av fodermagasin/vagnslider inom ramen för
Länsstyrelsens projekt Utvald miljö

Antikvarisk medverkan

Dingtuna-Tuna 1:8
Dingtuna socken
Västmanlands län

Länsmuseets dnr: VLM 120227

Tobias Mårud

Utgivning och distribution:
Västmanlands läns museum
Karlgatan 2, 722 14 Västerås
Tel 021-39 32 22
E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

© Västmanlands läns museum 2012

Omslagsfoto: Byggnaden från väster. Foto Tobias Mårud, VLM.

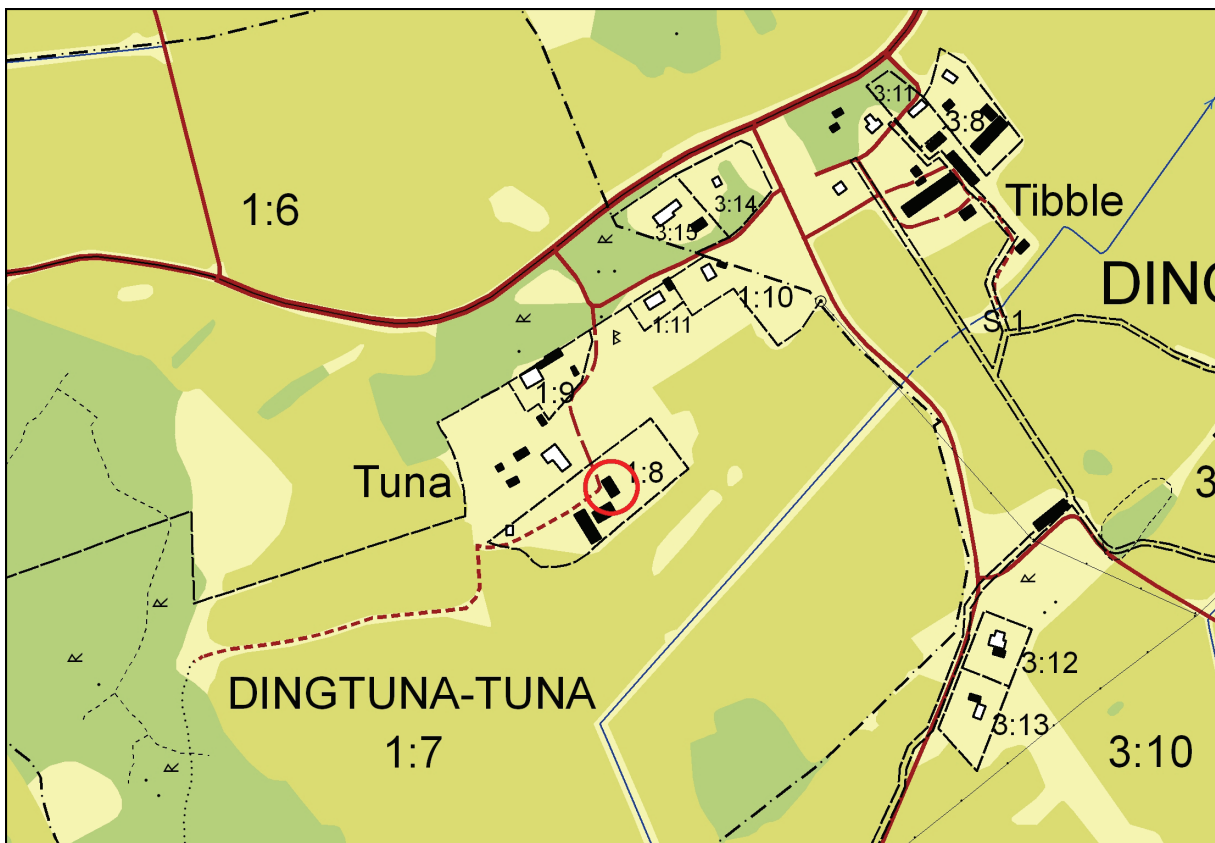
Foto: Där inget annat anges är fotografier tagna av Tobias Mårud, Västmanlands läns museum.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01172.

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-57-9

Inledning

Fastigheten Dingtuna Tuna 1 ligger på ett impediment omgivet av odlingsmark i det brutna landskapet typiskt för södra delen av Dingtuna socken. Gården ligger strax söder om väg 529, ca 3 km söder om Dingtuna och ca 11 km sydväst om Västerås. Fastighetsägaren har sökt bidrag inom ramen för Länsstyrelsen i Västmanlands läns projekt Utvald miljö. Länsstyrelsen beviljade bidrag på 14 300 kr i beslut med Jordbruksverkets jnr 2012-5374 för takrenovering av byggnad med kombinerad funktion som fodermagasin och vagnslider. För antikvarisk medverkan svarade Västmanlands läns museum genom byggnadsantikvarie Tobias Mårud som även sammanställt rapporten.

Utdrag ur digitala fastighetskartan 2004, skala 1:6 000. Den aktuella byggnaden är inringad.

Historik

Byggnaden är uppförd med stolpverkskonstruktion i en våning med loft. Stolpverksstommen, som vilar på stenplintar, är klädd med stående panel, målad med röd slamfärg. Sadeltaget är täckt med betongtegel. I västra fasaden finns fyra portar av stående panel i svart kulör, i östra fasaden en port av stående panel i svart kulör, i södra gaveln en dörr med stående panel i svart kulör samt ett vitmålat, spröjsat fönster i gavelröset, i norra gaveln finns ett vitmålat, spröjsat fönster i gavelröset. Samtliga fönster och dörrar har vitmålade omfattningar. Den norra änden är tillbyggd i ett tidigt skede.

Byggnaden finns inte med på Häradsekonomiska kartan från 1905–11, några uppgifter om uppförandeår finns ej.

Byggnadsvårdsåtgärder

Före

Byggnadens tak var i dåligt skick med rötskador i underbrädning, i synnerhet i takfot, skadade taktegel, skadade fotbräder och i viss mån skadat virke i takstomme.

Byggnaden från väster innan renovering. Bild från fastighetsägare.

Byggnaden från öster innan renovering. Bild från fastighetsägare.

Byggnaden från sydväst innan renovering. Bild från fastighetsägare.

Byggnaden från sydöst innan renovering. Bild från fastighetsägare.

Skada i sydöstra hörnet. Bild från fastighetsägare.

Skada i östra takfoten. Bild från fastighetsägare

Under

Västra takfallet under renovering. Bild från fastighetsägare.

Östra takfallet under renovering. Bild från fastighetsägare.

Efter

Arbetet innefattade byte av rötskadade delar av undertak, nytt yttertak av svart plegel, ny takfot och nya vindskivor.

Byggnaden från väster efter renovering. Foto Tobias Mårud, VLM.

Byggnaden från öster efter renovering. Foto Tobias Mårud, VLM.

Byggnaden från sydväst efter renovering. Foto Tobias Mårud, VLM.

Byggnaden från sydöst efter renovering. Foto Tobias Mårud, VLM.

Lagning i takfot på västra takfallet. Foto Tobias Mårud, VLM.

Lagning i takfot på västra takfallet. Foto Tobias Mårud, VLM.

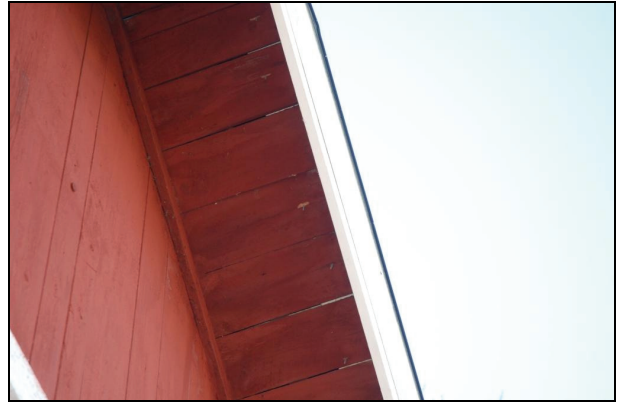
Lagning i takfot på östra takfallet, samt ny vindskiva på södra gaveln. Foto Tobias Mårud, VLM.

Lagning i takfot på östra takfallet. Foto Tobias Mårud, VLM.

Underdimensionerad taktass, skarv fästad med skruv. Underbrädningen lagd i takets längdriktning istället för i fallriktningen. Foto Tobias Mårud, VLM.

Bilden visar spik som sticker ut genom underbrädningen på södra gavelfoten (svårt att uttyda på bilden). Foto Tobias Mårud, VLM.

Resultat

Vid slutbesiktningen den 23 oktober 2012 konstaterades det att följande åtgärder kvarstod:

- Målning av nytt material i undertak och takfot.

Vidare noterades även att arbetet delvis är slarvigt utfört; den nya taktassen är underdimensionerad och därför skarvad, den spik som använts är överdimensionerad och sticker ut genom takfot, spikar som ska fästa vindskivor och fotbräder är islagna nedanför undertaket och fyller ingen funktion samt är rent visuellt misspydande, nya bräder har delvis avvikande dimension och ligger i takfot delvis i fel riktning.

Det återstående målningsarbetet är enligt ägaren inplanerat under snar framtid.

Renoveringen av det kombinerade fodermagasinet och vagnslidret har skett enligt länsstyrelsens beslut och godkänns ur antikvarisk synvinkel, trots bristande detaljutförande.

Västmanlands läns museum ställer sig dock frågande till att bidrag utgår för att ersätta ett befintligt tegeltak med plegel. Ett sådant agerande riskerar att tolkas som att det är antikvariskt korrekt att byta taktäckning till plegel.

Administrativa uppgifter

Västmanlands läns museums dnr: VLM 120227

VO Kulturmiljö; projektnr: 3-12-103

Länsstyrelsen dnr: 2012-5374

Fastighetsbeteckning: Dingtuna-Tuna 1:8

Landskap: Västmanland

Län: Västmanland

Socken: Dingtuna

Kommun: Västerås

Ägare-beställare: Ove Tunhielm
Dingtuna Tuna 1
725 92 VÄSTERÅS

Antikvarisk medverkan: Västmanlands läns museum
Antikvarisk expert Tobias Mårud
Karlskatan 2
722 14 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22

– en del av Landstinget Västmanland

Västmanlands läns museum, Karlsgatan 2, 722 14 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22 · E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-57-9